

ACTIVITATEA INSTITUȚIILOR DE CREDIT

Sistemul românesc de credit este format din Banca Națională a României, în calitate de bancă centrală a statului român și totalitatea societăților financiare - bănci comerciale și alte instituții de credit specializate.

Băncile comerciale - veriga de bază a sistemului bancar - sunt organizate, conform Legii nr.58/1998, republicată, cu modificările ulterioare, ca societăți pe acțiuni și sunt instituții financiare specializate în atragerea de resurse (constituirea de depozite), plasarea acestora prin acordarea de credite și efectuarea plăților între titularii de cont.

Banca Națională a României, ca organism de coordonare a activității bancare, acreditează funcționarea băncilor în România.

În România, băncile comerciale sunt fie societăți financiare românești, fie sucursale ale unor bănci străine.

În anul 2023, în România, au funcționat 32 de bănci comerciale.

Această publicație cuprinde informații statistice pentru 31 de bănci comerciale active acreditate care au furnizat date.

Precizăm că pentru anul 2023 datele prezentate în această publicație sunt provizorii.

Cuprins

pag.

Date generale	1
Globalizarea sistemului bancar	2
Ghișee automate de bancă, POS-uri	2
Indicatori economico – financiar	3
Rezultate regionale	5
Definirea indicatorilor și note metodologice	6

Date generale

Rezultatele cuprinse în această publicație se referă la activitatea economico-financiară a băncilor comerciale active în perioada 2022-2023. Ținând cont de adresa sediului social, în anul 2023, băncile comerciale din România sunt concentrate în municipiul București, care deține ponderea de 94,0%. Celelalte bănci comerciale sunt situate în Cluj și Ilfov. Prin rețeaua de unități locale, băncile comerciale acoperă întregul teritoriu național.

Copyright © INS 2024

- Reproducerea conținutului acestei publicații, integrală sau parțială, în forma originală sau modificată, precum și stocarea într-un sistem de regăsire sau transmiterea sub orice formă și prin orice mijloace sunt interzise fără autorizarea scrisă a Institutului Național de Statistică.
- Utilizarea conținutului acestei publicații, cu titlu explicativ sau justificativ, în articole, studii, cărți este autorizată numai cu indicarea clară și precisă a sursei.

Direcția autoare: Direcția Generală de Statistică Economică
Direcția de Statistici Structurale ale Întreprinderii

Autor: Loredana STOLNICU - expert

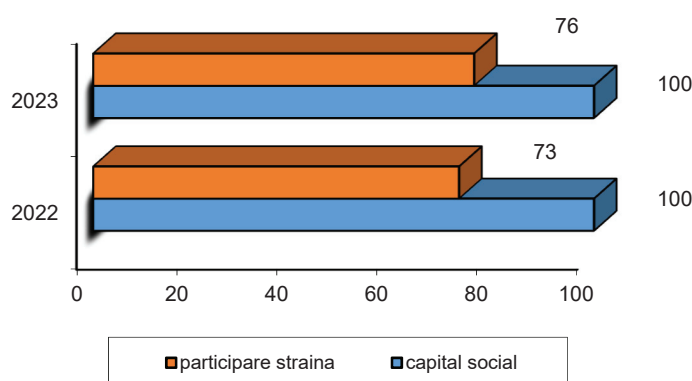
Tehnoredactare: Loredana STOLNICU - expert
Lavinia EZARU - consilier

Concepție și realizare:
Grafică: Loredana STOLNICU - expert

Coperta: Laurențiu MUNTEANU - consilier

I. Globalizarea sistemului bancar

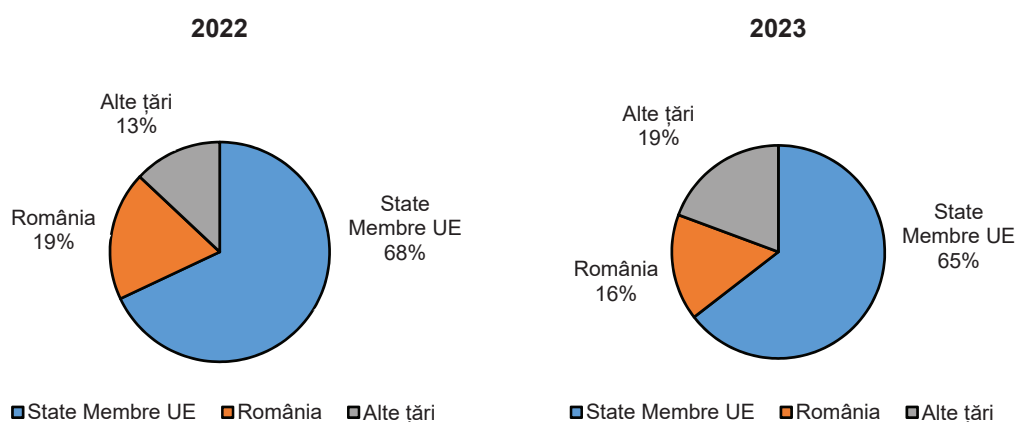
Participarea străină la formarea capitalului social (%)

Din grafic se poate observa o ușoară creștere, în anul 2023, a participării capitalului străin la formarea capitalului social.

[..tabele.xlsx](#)

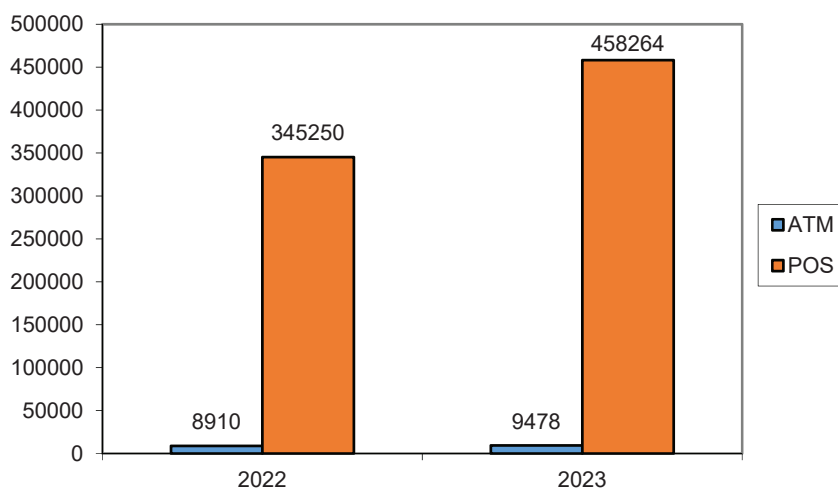
Numărul de întreprinderi (filiale străine) după țara de control

[..tabele.xlsx](#)

În 2023 din cele 31 de bănci comerciale, 20 au fost controlate de țări intracomunitare (UE), 6 de către alte țări, iar 5 au fost bănci cu capital românesc.

II. Ghișee automate de bancă, POS-uri

[..tabele.xlsx](#)

Digitalizarea plăților, avantajele plăților electronice și impactul reglementărilor legale recente, au condus la creșterea constantă a numărului de terminale POS, numărul acestora depășind patru sute mii în 2023.

III. Indicatori economico – financiari

Venituri și cheltuieli

- prețuri curente -

Indicatori	U/M	2022	2023
Venituri din activitatea de exploatare bancară, din care:	mil. lei	131643	138951
- din operațiuni de trezorerie și operațiuni interbancare	mil. lei	2219	5687
- din operațiuni cu clientela	mil. lei	25733	35098
- din operațiuni cu titluri	mil. lei	4956	10775
- din operațiuni de schimb	mil. lei	89635	78880
Cheltuieli pentru activitatea de exploatare bancară, din care:	mil. lei	105698	106262
- pentru operațiuni de trezorerie și operațiuni interbancare	mil. lei	3555	2773
- pentru operațiuni cu clientela	mil. lei	6964	15548
- pentru operațiuni cu titluri	mil. lei	1405	6134
- pentru operațiuni de schimb	mil. lei	85404	75231
Profit operațional	mil. lei	25945	32689
Venituri din activitatea de exploatare bancară / salariat	mii lei / persoană	2840	2983
Investiții nete realizate	mil. lei	965	719
Investiții nete realizate la 1000 lei venituri din activitatea de exploatare bancară	lei	7,3	5,2

[..tabele.xlsx](#)

În anul 2023, veniturile din activitatea de exploatare bancară au crescut față de anul 2022 ca și cheltuielile din activitatea de exploatare bancară față de anul 2022, în prețuri curente. Profitul operațional la 1000 lei venituri din activitatea de exploatare bancară a crescut de la 197 lei în anul 2022 la 235 lei în anul 2023, în prețuri curente.

Operațiunile de schimb au înregistrat și în anul 2023 cea mai mare pondere în total venituri de exploatare bancară, respectiv 56,8%, față de 2022 când acestea au fost 68,1%.

Operațiunile de schimb dețin ponderea cea mai mare și în ceea ce privește cheltuielile de exploatare bancară, în anul 2023 acestea reprezintă 70,8% din total, față de 2022 când ponderea acestora au fost 80,8%.

În 2023, operațiunile cu clientela, al doilea element important în veniturile de exploatare bancară, au înregistrat o creștere a ponderii în total venituri cu peste 5 puncte procentuale, față de anul 2022.

În cazul cheltuielilor pentru operațiuni cu clientela s-a înregistrat creștere față de anul 2022, acestea reprezentând 14,6% din totalul cheltuielilor de exploatare bancară.

Se remarcă o scădere a **investițiilor nete realizate la 1000 lei venituri din activitatea de exploatare bancară** în anul 2023, comparativ cu anul 2022, de la 7,3 la 5,2 lei. Investițiile nete realizate în această perioadă s-au concretizat în utilaje cu și fără montaj 50,9%, lucrări de construcții 27,7%, alte investiții 18,9% și respectiv mijloace de transport 2,5% din valoarea totală a investițiilor.

Dotarea cu produse ale tehnologiei informației

Indicatori	U/M	2022	2023
Numărul total de echipamente (calculatoare personale, servere, calculatoare portabile), din care:	număr	96333	92363
- conectate la Internet	număr	84341	90252
Valoarea investițiilor în produse IT	mil. lei	322	231
Valoarea cheltuielilor pentru produse IT	mil. lei	1730	1921
Ponderea investițiilor în produse IT / total investiții	%	33,4	32,1

[..tabele.xlsx](#)

În anul 2023, comparativ cu 2022 dotările cu calculatoare personale, servere și calculatoare portabile au înregistrat scădere, astfel, numărul echipamentelor conectate la Internet a crescut cu 7% în 2023 comparativ cu anul precedent.

Evoluția forței de muncă

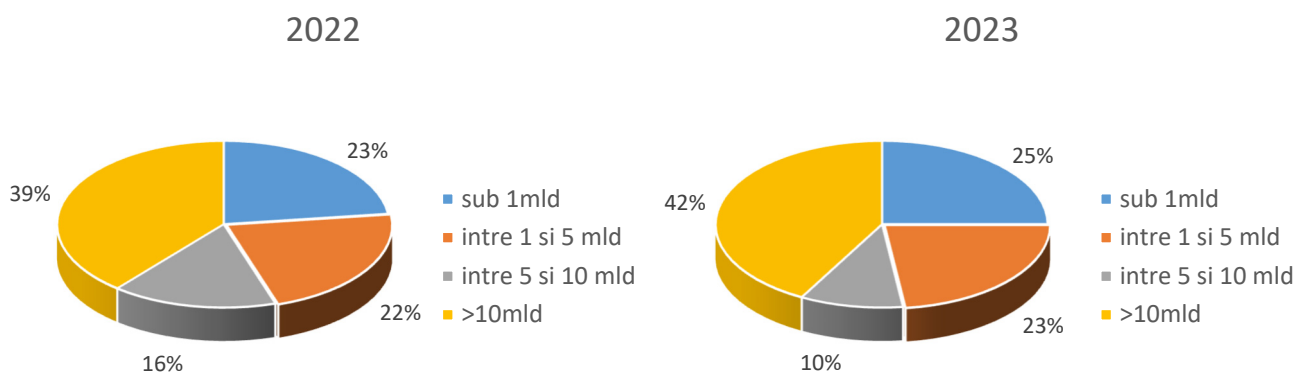
Pe total, numărul mediu de salariați a crescut cu 0,5 % în anul 2023 față de 2022.

Indicatori	U/M	2022	2023
Număr mediu de salariați	Persoane	46355	46581
- din care: femei	Persoane	33842	34205

[..tabele.xlsx](#)

Se constată că ponderea femeilor în numărul total de salariați, în anul 2023 a fost de 73%.

Evoluția băncilor comerciale după mărimea totalului bilanțier

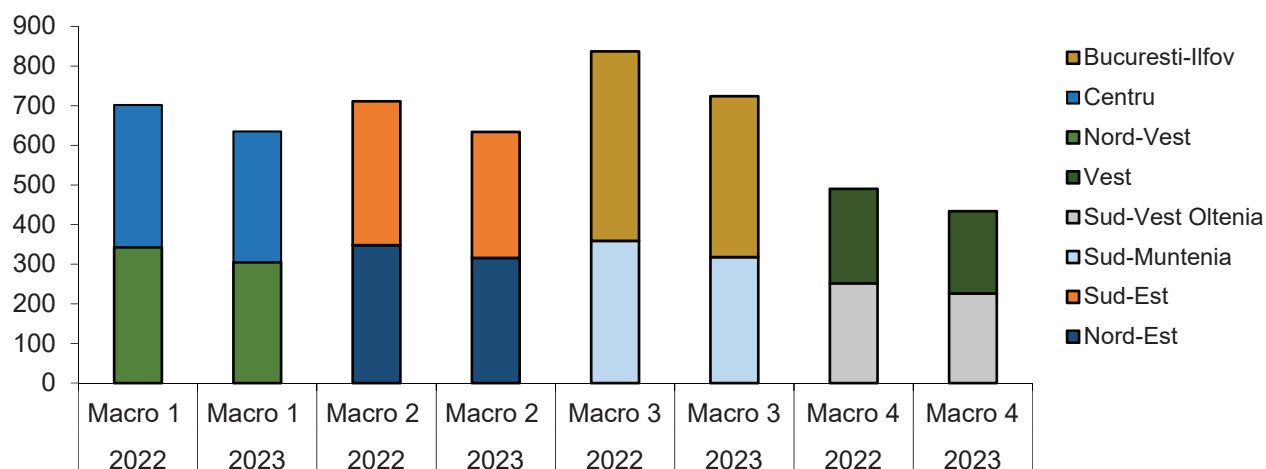

[..tabele.xlsx](#)

Analizând mărimea totalului bilanțier se constată că, în 2023, băncile comerciale cu un total bilanțier de peste 10 miliarde de lei, dețin cea mai mare pondere. În 2023, 23% din totalul băncilor au înregistrat valori ale totalului bilanțier între 1 și 5 miliarde de lei.

IV. Rezultate regionale

Numărul de unități locale pe macroregiuni și regiuni de dezvoltare

[..tabele.xlsx](#)

Numărul mediu de persoane ocupate pe macroregiuni și regiuni de dezvoltare

Regiuni	U/M	2022	2023
Macroregiunea 1	persoane	10040	10037
Nord-Vest	persoane	6905	6977
Centru	persoane	3135	3060
Macroregiunea 2	persoane	5634	5492
Nord-Est	persoane	2961	2885
Sud-Est	persoane	2673	2607
Macroregiunea 3	persoane	26743	27170
Sud-Muntenia	persoane	2568	2581
București-Ilfov	persoane	24175	24589
Macroregiunea 4	persoane	3945	3893
Vest	persoane	2059	2031
Sud-Vest Oltenia	persoane	1886	1862
Total	persoane	46362	46592

[..tabele.xlsx](#)

Repartizarea dobânzilor încasate și a dobânzilor plătite pe macroregiuni și regiuni de dezvoltare

Regiuni	U/M	Dobânzi încasate		Dobânzi plătite	
		2022	2023	2022	2023
Macroregiunea 1		5498	7187	1447	3795
Nord-Vest	mil. lei	3718	5039	990	2710
Centru	mil. lei	1780	2148	457	1085
Macroregiunea 2		3899	5957	817	2250
Nord-Est	mil. lei	1842	3428	446	1424
Sud-Est	mil. lei	2057	2529	371	826
Macroregiunea 3		17337	26716	6423	11963
Sud-Muntenia	mil. lei	1931	1998	362	858
București-Ilfov	mil. lei	15406	24718	6061	11105
Macroregiunea 4		2615	3088	417	1016
Vest	mil. lei	1447	1713	184	481
Sud-Vest Oltenia	mil. lei	1168	1375	233	535
Total	mil. lei	29349	42948	9104	19024

[..tabele.xlsx](#)

Definirea indicatorilor și note metodologice

Numărul de bănci comerciale active reprezintă totalitatea băncilor care au primit acreditare din partea Băncii Naționale a României și au funcționat în perioada de referință.

Filiala străină în România este acea întreprindere rezidentă în țara noastră, dar care este controlată de către o entitate nerezidentă.

Capitalul social reprezintă valoarea nominală a acțiunilor sau părților sociale, respectiv valoarea aportului în natură sau numerar, a rezervelor încorporate și a profitului repartizat pentru majorarea capitalului sau altor operațiuni care conduc la modificarea acestora.

Numărul mediu de salariați reprezintă o medie aritmetică simplă, calculată prin împărțirea sumei efectivelor zilnice de salariați care au lucrat în banca comercială în cursul perioadei de referință la numărul total al zilelor calendaristice.

Numărul mediu de persoane ocupate reprezintă o medie aritmetică simplă calculată prin împărțirea sumei efectivelor zilnice de persoane ocupate (salariați și nesalariați) care au lucrat în banca comercială în cursul perioadei de referință la numărul total al zilelor calendaristice.

Unitatea locală reprezintă o subunitate subordonată băncii comerciale, situată la o adresă geografică definită, altă decât cea a sediului central, în care își desfășoară activitatea. Unitățile locale sunt de tipul: sucursale, agenții, puncte de lucru, reprezentanțe.

Veniturile din activitatea de exploatare bancară reprezintă totalitatea veniturilor provenite din operațiuni de trezorerie și interbancare, cu clientela, cu titluri, de schimb, prestări servicii financiare și alte venituri din activitatea de exploatare bancară.

Cheltuielile pentru activitatea de exploatare bancară reprezintă totalitatea cheltuielilor făcute cu operațiuni de trezorerie și interbancare, cu clientela, cu titluri, de schimb, prestări servicii financiare și alte cheltuieli de exploatare bancară.

Investițiile nete realizate reprezintă cheltuielile efectuate pentru lucrări de construcții, de instalații și de montaj, pentru achiziționarea de utilaje, mijloace de transport, alte cheltuieli destinate **creării de noi mijloace fixe**.

Investițiile în produse IT (tehnologia informației) reprezintă cheltuielile (investiții noi și cumpărări) efectuate pentru achiziționarea de mijloace ale tehnicii de calcul (calculatoare personale, servere, calculatoare portabile, echipamente periferice, echipamente de comunicații), pentru consultații în domeniul echipamentelor de calcul, pentru achiziționarea de produse software, pentru întreținerea și repararea echipamentelor de calcul și perifericelor și pentru alte servicii legate de informatică.

Dobânzile încasate cuprind: dobânzile la veniturile din operațiunile de trezorerie și operațiunile interbancare, dobânzile la veniturile din operațiunile cu clientela, dobânzi la titlurile primite în pensiune livrată, dobânzi la veniturile din titlurile de plasament, dobânzi la veniturile din titlurile de investiții, dobânzi din creanțe restante și îndoelnice, dobânzi la creditele subordonate la termen și dobânzi la creditele subordonate pe durată nedeterminată.

Dobânzile plătite cuprind: dobânzi la cheltuieli cu operațiile de trezorerie și operațiunile interbancare, dobânzi la cheltuieli cu operațiunile cu clientela, dobânzile la titlurile date în pensiune livrată, dobânzi privind titlurile de piață interbancară, dobânzi privind titlurile de creanțe negociabile și dobânzi privind obligațiunile.

Repartizarea pe regiuni a indicatorilor s-a făcut după adresa unităților locale ale fiecărei societăți bancare.

Gruparea județelor pe **regiuni de dezvoltare** este următoarea:

- Nord-Est: Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava, Vaslui;
- Sud-Est: Brăila, Constanța, Galați, Tulcea, Vrancea, Buzău;
- Sud-Muntenia: Argeș, Dâmbovița, Giurgiu, Prahova, Teleorman, Ialomița, Călărași;
- Sud-Vest Oltenia: Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vâlcea;
- Vest: Arad, Caraș-Severin, Timiș, Hunedoara;
- Nord-Vest: Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Sălaj, Bihor, Satu-Mare;
- Centru: Alba, Brașov, Covasna, Sibiu, Harghita, Mureș;
- București-Ilfov: Municipiul București, Ilfov.

